

4. Ленин В. И. Предисловие к брошюре «Докладная записка директора Департамента полиции Лопухина». ПСС, 5 изд. Т. 9. С. 331–334.

5. Лопухин А. А. Из итогов служебной деятельности. Настоящее и будущее русской полиции. М. : Изд. М. В. Саблина, 1907. 69 с.

6. Проект Закону про поліцію : від 03.07.2012 № 10688 / ініціатори: В. М. Грицак, В. І. Коновалюк // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=10688&skl=7 (дата звернення: 25.02.2019).

Отримано 26.02.2019

УДК 376.36:81'23

Дар'я Миколаївна СУПРУН,

професор кафедри спеціальної психології та медицини

Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (м. Київ),

доктор педагогічних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПІДХОДИ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО (ПЕРЕТВОРЮВАЛЬНОГО) ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ ПСИХОЛОГА

Подано огляд сучасного стану професійної підготовки психологів в правоохоронній галузі. Висвітлено тенденції розвитку світового суспільства, що зумовлюють істотне посилення уваги до проблеми інноваційного (перетворювального) потенціалу особистості психолога. Доведено необхідність застосування транс- та міждисциплінарного підходів в контексті підготовки психологів правоохоронних систем, що втілені в різних дидактичних формах і дозволяють виконувати вимоги науки третього покоління, сформульовані в термінах компетенцій.

Входження України у світову спільноту модернізації міжнародного порядку в контексті визначених пріоритетів майбутнього світоустрою вимагає від вищої освіти поетапно реалізовувати складові наявної мегасистеми цілісного освітнього простору, де прикметною ознакою її змісту є розбудова на компетентнісно-орієнтованій основі. Не виключенням є і професійна підготовка психологів, яка характеризується наступними тенденціями: беззаперечністю факту, що інтернаціоналізація стимулює розвиток вітчизняної вищої школи; упровадженням моделі особистісно-орієнтованого навчально-виховного процесу як оновленої парадигми освіти; необхідністю опанувати мистецтвом швидких трансформаційних змін у освітніх системах як в локальному (регіональному, національному) середовищі, так і у глобальному інтернаціональному просторі; системністю, різномірністю,

спеціалізованістю, практичною зорієнтованістю, мобільністю, сертифікованістю; маніфестацією організаційної компетентності; розвитком професійного мислення, яке характеризується усвідомленим, цілеспрямованим, системним підходом та має відбуватися завдяки: формуванню специфічних професійних знань, вмінь та навичок; логічною необхідністю зумовленою вищенаведеним аналізом щодо визначення закономірностей та можливостей створення проєкції інноваційної функціональної системи компонентів професійної підготовки психологів. Динамізм суспільних процесів маніфестує нові стратегічні напрями перебудови освітнього процесу у вищій професійній школі на шляху до становлення майбутніх фахівців і в галузі психологічних знань у правоохоронній сфері.

Значущість професійної підготовки психологів в Україні постійно зростає, що обумовлює необхідність заміни традиційної, «знаннєвої» парадигми вищої освіти на нову, що більшою мірою відповідає актуальним і перспективним потребам як розвитку суспільства, так і потребам майбутніх фахівців досліджуваної категорії. Беззаперечними є переваги компетентнісного підходу на царині освітньої діяльності, що полягають в наступному: його концепція номінується у площині застосування знань та моделює процес пізнання, отже є проєктно-дослідницькою діяльністю теоретичного і практичного змісту; він уможливорює практичне особистісно-діяльнісне навчання (освітні компетенції як наслідок особистісно-діяльнісного підходу); розглядається як засіб реалізації транс- та міжпредметної інтеграції на новому рівні за рахунок включення у зміст освіти загальнопредметного компонента у вигляді «вузлових точок» – фундаментальних освітніх об'єктів, що сконцентровують у собі реалії буття. Таким чином, даний підхід є корелятом традиційних підходів у сучасній освіті [2, с. 178].

Науково обгрунтоване вирішення означених проблем детермінує переосмислення цілей професійної підготовки психологів, їх реалізацію шляхом застосування компетентнісного підходу в якості засобу змістової її модернізації, оптимізації та інтенсифікації. Тож в контексті визначених пріоритетів дослідження ми намагалися дотримуватися його поетапної реалізації на компетентнісно-орієнтованих засадах мегасистеми цілісного освітнього простору, де компетентнісний підхід розглядається як домінуючий вектор оновлення змісту вищої освіти в умовах багаторівневої підготовки кадрів [4, с. 111]. Тож, суттєвою складовою професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти є запровадження спецкурсів «Новітні тенденції професійної підготовки психологів» та «Менеджмент – складова професійної підготовки психологів», де чітко простежуються транс- і міждисциплінарні зв'язки, під час проєктування яких дотримувалися наступні вимоги: етапність

подачі навчального матеріалу після вивчення циклу фундаментальних психологічних і педагогічних дисциплін; реалізація транс- та міждисциплінарних зв'язків як по вертикалі, так і по горизонталі; не допускалося дублювання матеріалу; доступність інформації для сприйняття. Проведене дослідження засвідчує, що сучасна психолого-педагогічна наука розглядає професійну сферу самоуправління фахівця як інтеграцію загальних сфер самозростання людини: інтелектуальної, моральної, духовно-культурної та валеологічної у контексті трансформації професійної підготовки психологів в умовах інтенсифікації та інтернаціоналізації вищої освіти. Професійна підготовка, зорієнтована на самовдосконалення, спричинить поєднання взаємопов'язаних і взаємозалежних процесів: самовиховання як цілеспрямованої активної діяльності, що направлена на формування і вдосконалення позитивних і усунення негативних якостей, та самоосвіти як цілеспрямованого процесу стосовно розширення і поглиблення знань, удосконалення та набуття відповідних навичок та умінь. На наш погляд, саме такий концептуально-методологічний підхід до здійснення психолого-педагогічної професійної підготовки уможливить максимальне наближення до гармонійного розвитку особистості, що є запорукою самовдосконалення й обов'язковою передумовою професійного самоздійснення на конкурентоспроможному рівні відносно вимог сьогодення [3, с. 148].

Перспективність впровадження зазначених спецкурсів має допомогти створити для особистості майбутнього фахівця-психолога у правоохоронній галузі стійкі смисложиттєві орієнтири у мінливому світі, особистісний сенс професійної самореалізації в галузі спеціальної освіти саме у формі професійного самоздійснення, що розуміється як одна із найважливіших форм життєвого самоздійснення і характеризується високим рівнем розкриття особистісного потенціалу фахівця в обраній професії, розвитком його здібностей, взаємопоєднанням із професією, повсякчасною затребуваністю професійної кваліфікації, широким використанням професійного досвіду та здобутків іншими фахівцями, колегами з даної та з суміжних і дотичних галузей. До подальших напрямів вивчення зазначеної професійної підготовки відносно комплексне дослідження даного феномена у різних галузях знання, обґрунтування новітньої концепції формування компетентностей сучасної особистості психолога в правоохоронній галузі, розробку дидактичних систем, моделей і технологій професійної підготовки психологів з урахуванням особливостей їхнього функціонування у системі психолого-педагогічної освіти.

Список бібліографічних посилань

1. Бойко-Бузиль Ю. Ю., Горбенко С. Л., Кущенко І. В., Лапко А. Г., Супрун М. О. Методика викладання психології у вищій школі. Київ : Атіка, 2012. 272 с.

2. Синьов В. М., Пометун О. І., Кривуша В. І., Супрун М. О. Основи теорії виховання : навч. посіб. Київ : Леся, 2000. 140 с.
3. Супрун Д. М. Професійна підготовка психологів в галузі спеціальної освіти : монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 392 с.
4. Супрун Д. М. Теорія та практика професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.03. Київ, 2018. 657 с.
5. Супрун Д. М. Management – a component of psychologists' professional training (Менеджмент – складова професійної підготовки психологів) : навч.-метод. посіб. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. 250 с.
6. Супрун М. О. Корекційне навчання учнів допоміжних закладів освіти: витоки, становлення та розвиток (друга половина XIX – перша половина XX ст.) : монографія. Київ : Вид-во Паливода А. В., 2005. 350 с.
7. Супрун М. О. Педагогіка : підручник для духовних і світських закладів освіти. Київ : КДА, 2018. 400 с.

Отримано 10.02.2019

УДК 316:628

Наталія Валеріївна БОБРО,

доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін

факультету № 2 (кримінальної поліції)

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат соціологічних наук;

 <https://orcid.org/0000-0002-8350-3695>

СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ

Розглянуто роль соціального капіталу вищого навчального закладу на етапі професійного навчання.

Сьогодні не викликає сумніву, що виявлення сутності професіоналізму, бачення і розуміння шляхів, що ведуть до нього, має не тільки суто теоретичне, але і велике практичне значення. Очевидним є факт, що професійною соціалізацією особистості є професійний розвиток людини. Успішність професійної соціалізації визначається різними факторами, одним із яких є соціальний капітал.

Правоохоронні органи є одним із провідних суб'єктів внутрішньої політики держави. На поліцейських покладено вирішення таких важливих завдань як забезпечення публічного порядку, захист прав і свобод, особистої безпеки громадян, що гарантуються їм Конституцією України та профілактика злочинності. Усі ці завдання вирішуються завдяки проведенню дієвої кадрової політики правоохоронних органів, яка спрямована на процес якісної професійної підготовки, удосконалення